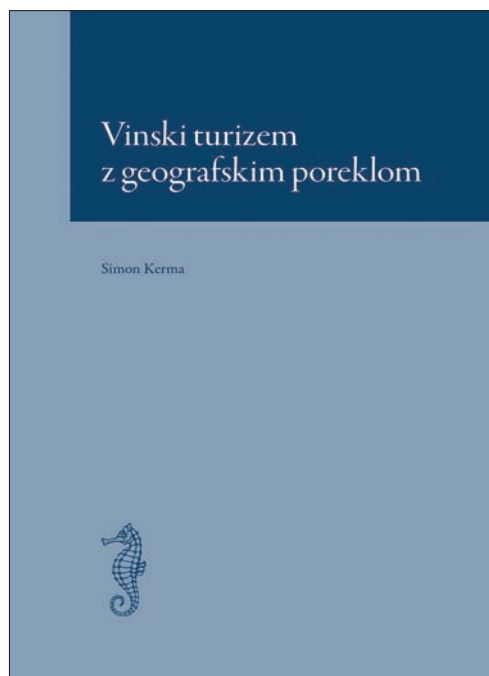

KNJIŽEVNOST**Simon Kerma:****Vinski turizem z geografskim poreklom**

Koper 2018: Založba Univerze na Primorskem, 187 strani, ISBN 978-961-7055-32-0

Geografija vina oziroma geografija vinskih regij se je v anglosaksonskih deželah uveljavila kot ena izmed bolj priljubljenih geografskih disciplin, kar potrjuje tudi aktivno delovanje tematske skupine »*Wine Speciality Group*«, ki je bila v sklopu Zveze ameriških geografov ustanovljena že leta 1998. V Sloveniji je bilo omenjeno področje do nedavnega prezrto navkljub dejstvu, da se slovenske vinorodne pokrajine ponašajo z bogato tradicijo vinogradništva in vinarstva. Nastalo praznino je skušal v sklopu svojega doktorskega dela zapolniti geograf Simon Kerma, njegova prizadevanja pa so se v minulem letu manifestirala v izdaji znanstvene monografije z naslovom »Vinski turizem z geografskim poreklom«.

V monografiji avtor uvodoma predstavi pregled dosedanjih raziskav in relevantne literature, pri čemer se osredotoči zlasti na tuje avtorje, saj je relevantnih domačih vinsko-turističnih znanstvenih razprav izredno malo. Sledi terminološka analiza izbranih pojmov ter predstavitev izbranih značilnosti evropskih in svetovnih vinskih regij. V tem poglavju je predstavljena tudi kronologija oblikovanja vinskih regij v Sloveniji, vključno s pregledom priporočenih in dovoljenih sort vinske trte. V četrtem poglavju so predstavljene razmere na področju vinogradniško-vinarske pridelave in vinskega trga, pri čemer so na globalni in državni ravni preučeni naslednji kazalniki: vinogradniška zemljišča, pridelava grozdja, pridelava in potrošnja vina ter trgovina z vinom. V petem poglavju je osvetljena študija primera – vinorodni okoliši oziroma vinska regija slovenska Istra. V sklopu tega poglavja avtor predstavi pokrajinske značilnosti, pomembne za vinogradništvo in vinarstvo, kratek zgodovinski oris vinogradništva in vinarstva, nastanek in razvoj vinorodnega okoliša ter poda oceno stanja vinogradništva in

vinarstva v slovenski Istri, vključno z gospodarskim pomenom te dejavnosti. Obravnavano območje je v ospredju tudi v šestem poglavju monografije, kjer avtor prikaže rezultate raziskav, ki se nanašajo na identifikacijo elementov oziroma značilnosti, ki so pomembne za razvoj vinskega turizma v slovenski Istri, ter opredelitev obravnavane regije kot prepoznavne vinske regije med prebivalci Slovenije. Za preučevanje slovenske Istre kot vinsko-turističnega območja je avtor uporabili kombinacijo različnih metod in tehnik pridobivanja podatkov. Med njimi lahko izpostavimo delfi metodo, s katero je prepoznal ključne elemente, ki opredeljujejo identiteto obravnavane regije in njene razvojne potenciale. Slednje je preverjal tudi s pomočjo spletne ankete, s katero je sicer prvenstveno preučeval percepcijo obravnavane regije med prebivalci Slovenije. Obsežno poglavje zaključuje SWOT analiza razvojnih prednosti in slabosti ter priložnosti in nevarnosti, ki je oblikovana pretežno na podlagi mnenj načrtovalcev turističnega razvoja.

Monografija prinaša več konkretnih izvirnih dognanj in zaključkov za stroko, pri čemer se zdijo še posebej dragocene ugotovitve, ki se nanašajo na avtorjevo opredeljevanje in povezovanje konceptov identitete vinske regije, terroirja in vinskega turizma ter iskanje povezav oziroma ujemanj med vinsko in turistično regijo. Dodatna uporabna vrednost monografije se kaže v potencialni uporabi izbranih rezultatov raziskav za vinarje, turistične delavce, načrtovalce regionalnih razvojnih politik in druge deležnike, ki delujejo tako v slovenski Istri kot tudi v drugih vinskih regijah Slovenije.

Monografija je dosegljiva na spletnem naslovu: <http://www.hippocampus.si/ISBN/978-961-7055-32-0.pdf>.

Miha Koderman

Janez Nared, Jelka Hudoklin, Damjan Kavaš, Alma Zavodnik Lamovšek:

Povezovanje prostorskega in razvojnega načrtovanja na regionalni ravni v Sloveniji

Georitem 29

Ljubljana 2019: Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Založba ZRC, 89 strani, ISSN 1855-1963 (tiskana različica), ISBN 978-961-254-967-1 (elektronski vir)

Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU je pri Založbi ZRC leta 2019 izdal že 29. enoto v sklopu zbirke Georitem. Tokratna znanstvena monografija prinaša predlog povezave prostorskega in razvojnega načrtovanja na regionalni ravni, ki izhaja iz veljavne zakonodaje na področju spodbujanja skladnega regionalnega razvoja in urejanja prostora.

Regionalno prostorsko načrtovanje in regionalno razvojno načrtovanje sta po veljavni zakonodaji dva ločena načrtovalska sistema, ki pa oba urejata regionalno planiranje v Sloveniji, čeprav vsak iz svojega vidika in z različnimi predhodnimi izkušnjami. Poskusi regionalnega prostorskega planiranja na prehodu iz 60. v 70. leta 20. stoletja ter izdelava regionalnih zasnov prostorskega razvoja na začetku novega tisočletja, niso prinesli prostorskih planov na regionalni ravni. Z uveljavitvijo nove zakonodaje na področju urejanja prostora leta 2018, pa je ponovno odprta pot za njihovo pripravo. Regionalne prostorske načrte naj bi pripravili za razvojne regije, v katerih pa od začetka programskega obdobja 2002–2007 že poteka priprava in izvajanje regionalnih razvojnih programov. Oba dokumenta se razlikujeta tako v procesni kot tudi v časovni razsežnosti, zato potrebujeta ustrezno rešitev, kako ju povezati (in s tem tudi oba planerska pristopa), da bi zagotovili ustrezne sinergijske učinke, kar bi se pokazalo v bolj trajnostni rabi regionalnih virov in v zmanjšanju razvojnih razlik v Sloveniji.

Monografija Povezovanje prostorskega in razvojnega načrtovanja na regionalni ravni v Sloveniji na skupaj 89 straneh zajema 9 poglavij. Poleg uvoda, seznama virov in literature ter seznama slik, so na začetku opisane dosedanje izkušnje z regionalnim prostorskim in regionalnim razvojnim načrtovanjem v Sloveniji po posameznih obdobjih ter izhodišča za pripravo modela povezovanja prostorskega in razvojnega načrtovanja (institucionalni vidik, vsebinski vidik, procesni vidik). Sledi osrednji del mono-